

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/22-09/191

URBROJ: 517-05-1-1-22-13

Zagreb, 23. rujna 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata KORMA d.o.o., OIB: 96151130662, Šestinjak 6, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

I. Za namjeravani zahvat – sunčane elektrane „Stankovci 1“ i „Stankovci 2“, Općina Stankovci, Zadarska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša:

1. Zadržati postojeću grmoliku i travnatu vegetaciju unutar obuhvata zahvata.
2. Zabranjeno je odlaganje viška materijala i otpada izvan obuhvata zahvata u šumi i šumskom zemljištu.
3. U suradnji s nadležnom šumarskom službom definirati pristupne putove gradilištu, koristeći planiranu i/ili izgrađenu šumsku infrastrukturu.
4. Pri planiranju i organizaciji gradilišta voditi računa o protupožarnoj zaštiti, a posebno da se ne ugrozi funkcionalnost postojeće šumske infrastrukture
5. Tijekom pripreme i građenja osigurati na gradilištu vodu u cisterni.
6. Oborinsku odvodnju unutar obuhvata zahvata riješiti na način da oborinska odvodnja ne uzrokuje pojačanu eroziju i erozivne nanose u okolni teren.
7. Spriječiti širenje biljnih invazivnih vrsta na području zahvata.
8. Uspostaviti suradnju s nadležnim lovoovlaštenikom radi pravovremenog zbrinjavanja divljači u mirniji dio staništa te prijaviti svako stradavanje divljači.

II. Za namjeravani zahvat – sunčane elektrane „Stankovci 1“ i „Stankovci 2“, Općina Stankovci, Zadarska županija – potrebno je provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata KORMA d.o.o., Šestinjak 6, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata KORMA d.o.o., Šestinjak 6, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonima i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata KORMA d.o.o., Šestinjak 6, Zagreb, podnio je sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), 17. svibnja 2022. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) zahtjev, a temeljem Zaključka Ministarstva (KLASA: UP/I-351-03/22-09/191; URBROJ: 517-05-1-1-22-2 od 31. svibnja 2022. godine) 20. lipnja 2022. godine dopunu zahtjeva za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sunčanih elektrana „Stankovci 1“ i „Stankovci 2“, Općina Stankovci, Zadarska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je u svibnju 2022. godine izradio, a u lipnju 2022. godine dopunio ovlaštenik MUNDO MELIUS d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije potrebne za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/20-08/04; URBROJ: 517-03-1-2-20-6 od 7. srpnja 2020. godine). Voditelj izrade Elaborata je mr.sc. Goran Pašalić, dipl.ing.rud.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 2.4. *Sunčane elektrane kao samostojeći objekti* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata izgradnju sunčane elektrane „Stankovci 1“ ukupne instalirane snage 8,72 MWp i sunčane elektrane „Stankovci 2“ ukupne instalirane snage 11,9 MWp, obje kao samostojeći objekti.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08) na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 5. srpnja 2022. godine Informacija o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sunčanih elektrana „Stankovci 1“ i „Stankovci 2“, Općina Stankovci, Zadarska županija (KLASA: UP/I-351-03/22-09/191; URBROJ: 517-05-1-1-22-4 od 28. lipnja 2022. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Planirana sunčana elektrana „Stankovci 1“, ukupne površine 8,2 ha, nalazi se na k.č. 244/81, 244/75 i 244/83 k.o. Velim, na administrativno-teritorijalnom području Općine Stankovci u Zadarskoj županiji. Planirana sunčana elektrana „Stankovci 2“, ukupne površine 10,3 ha, nalazi*

se na k.č. 244/84 i 244/85 k.o. Velim, na administrativno-teritorijalnom području Općine Stankovci u Zadarskoj županiji. Obje sunčane elektrane nalaze se unutar proizvodno-poslovne zone broj 48 „Novi Stankovci“. Planiranim zahvatom predviđena je izgradnja sunčane elektrane „Stankovci 1“ ukupne instalirane snage 8,72 MWp i sunčane elektrane „Stankovci 2“ ukupne instalirane snage 11,9 MWp, obje kao samostojeći objekti. Fotonaponske panele za obje sunčane elektrane predviđeno je postavljati na zemljanim površinama na lokacijama oba zahvata. Fotonaponski paneli će se montirati na odgovarajuću metalnu potkonstrukciju. Paneli će se povezati serijski u više nizova/stringova i tako spojiti na istosmjernu stranu izmjenjivača (takozvani DC/AC inverter), a na izmjeničnoj strani izmjenjivači će predavati električnu energiju u mrežnu instalaciju. Predviđeni su sljedeći odgovarajući DC/AC inverteri: u sunčanoj elektrani „Stankovci 1“ 66 invertera, a u sunčanoj elektrani „Stankovci 2“ 90 invertera, svaki pojedinačne snage 110 kW. Proizvedena električna energija isključivo će se plasirati u distribucijsku elektroenergetsku mrežu. Priključna snaga sunčane elektrane „Stankovci 1“ je 7,26 MW. Unutar obuhvata predmetne sunčane elektrane planira se postaviti fotonaponske module s nosivom potkonstrukcijom, izmjenjivače, kabelski razvod te ostalu potrebna oprema. Prikazani obuhvat zahvata sastoji se od oko 4 ha projekcije fotonaponskih modula na horizontalnu plohu (oko 49 % površine ukupnog zahvata), slobodne površine potrebne za pristup fotonaponskim modulima, kao i neophodnog proreda među fotonaponskim modulima koji služi onemogućavanju međusobnog zasjenjenja fotonaponskih modula. Priključna snaga sunčane elektrane „Stankovci 2“ je 9,9 MW. Unutar obuhvata predmetne sunčane elektrane planira se postaviti fotonaponske module s nosivom potkonstrukcijom, izmjenjivače, kabelski razvod te ostalu potrebna oprema. Prikazani obuhvat zahvata sastoji se od oko 5 ha projekcije fotonaponskih modula na horizontalnu plohu (oko 48 % površine ukupnog zahvata), slobodne površine potrebne za pristup fotonaponskim modulima, kao i neophodnog proreda među fotonaponskim modulima koji služi onemogućavanju međusobnog zasjenjenja fotonaponskih modula. Za potrebe sunčanih elektrana koristit će se transformatorske stanice ukupne snage oko 7,26 MW za sunčanu elektranu „Stankovci 1“, odnosno oko 9,9 MW za sunčanu elektranu „Stankovci 2“. Nazivni napon na niskom naponu iznositi će 400 V u skladu s izabranim izmjenjivačem. Ciljani napon priključenja je 20 kV. Za svaku sunčanu elektranu potrebno je izgraditi susretno postrojenje, a gradit će ga HEP Operator distribucijskog sustava (dalje u tekstu: HEP ODS), kao i priključni 20 kV kabel od transformatorske stanice TS 110/35/20 kV Kapela. Predmetni uvjeti građenja bit će definirani u elektroenergetskoj suglasnosti (EES). Predmetne sunčane elektrane planira se spojiti na distribucijsku elektroenergetsku mrežu HEP ODS-a u postojeću transformatorsku stanicu TS Kapela 110/35/10(20) kV, sukladno uvjetima priključenja koji će biti propisani u elektroenergetskoj suglasnosti (EES). Izvedba predmetnih priključaka bit će dio zasebnih projekata, u skladu s elaboratima optimalnog tehničkog rješenja (EOTRP).

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/22-09/191; URBROJ: 517-05-1-1-22-5 od 28. lipnja 2022. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije i Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije te Općini Stankovci.

Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-07/22-01/102; URBROJ: 2198-07-03/1-22-2 od 8. srpnja 2022. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Općina Stankovci dostavila je Mišljenje (KLASA: 022-05/22-01/229; URBROJ: 2198-30-22-2 od 11. srpnja 2022. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno

provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/22-02/256; URBROJ: 517-10-2-2-22-2 od 14. srpnja 2022. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, no da se za planirani zahvat ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti planiranog zahvata za ekološku mrežu. Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/180; URBROJ: 525-06/196-22-2 od 22. srpnja 2022. godine) u kojem navodi da planirani zahvat neće imati negativan utjecaj na okoliš. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/186; URBROJ: 525-10/591-22-2 od 25. srpnja 2022. godine) u kojem navodi da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo, uz propisivanje odgovarajućih mjera zaštite šuma i šumarstva te divljači i lovstva.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš su sljedeći:

Utjecaji na površinska i podzemna vodna tijela šireg područja zahvata mogu se javiti tijekom dopreme i otpreme materijala, uslijed nepravilnog korištenja građevinske mehanizacije (ukoliko dođe do izlivanja goriva i maziva) ili uslijed odbacivanja raznih opasnih tvari (na primjer onečišćene ambalaže). U slučaju izlivanja goriva i maziva potrebno je istoga trenutka sanirati mjesto nekontroliranog događaja (zaustaviti izvor istjecanja, ograničiti širenje istjecanja, pristupiti posipanju apsorbirajućeg materijala, pokupiti zagađeni sloj i staviti ga u za to primjerenu vreću/posudu te istu potom odnijeti na mjesto predviđeno za privremeno skladištenje opasnog otpada). Navedeni utjecaji su lokalnog i privremenog karaktera te se u potpunosti mogu spriječiti provedbom zaštitnih predradnji i dobrom organizacijom rada gradilišta u skladu s propisima. Dobra organizacija rada uključuje nadzor rada gradilišta, kontrolu ispravnosti strojeva koji rade na realizaciji zahvata, obučenosť i pripremljenost radnika na nekontrolirane događaje te adekvatno zbrinjavanje nastalog otpada. Tijekom rada predmetnih sunčanih elektrana neće nastajati otpadne vode. Sukladno navedenom, može se zaključiti da planirani zahvat neće imati negativan utjecaj na vode odnosno (površinska i podzemna) vodna tijela. Prema karti opasnosti od pojave poplava, lokacija zahvata se nalazi izvan područja vjerojatnosti poplavlivanja. S obzirom na navedeno, ne očekuje se utjecaj poplava na zahvat. Obuhvat planiranog zahvata približno iznosi 18,5 ha (sunčana elektrana „Stankovci 1“ 8,2 ha i sunčana elektrana „Stankovci 2“ 10,3 ha). Prema pedološkoj karti Republike Hrvatske planirani zahvat obuhvaća tlo trajno nepogodno za obradu. Tijekom građenja postoji mogućnost negativnog utjecaja na tlo uslijed radova na uklanjanju vegetacije, kretanja po tlu građevinske i ostale mehanizacije prilikom niveliranja lokalnih uzdignuća i udubljenja, kopanja temelja za konstrukciju panela i rovova za polaganje podzemnih kabela te privremenog odlaganja otpadnog materijala. Radi se o aktivnostima koje dovode do privremene degradacije tla. Po završetku radova na izgradnji, površina zahvata će se sanirati i urediti, čime će ovaj utjecaj biti sveden na minimum. Utjecaji na tlo mogu se javiti uslijed izlivanja goriva i maziva iz radnih strojeva koji se koriste na lokaciji ili vozila koja otpremaju otpad, te uslijed neprimjerenog odlaganja pojedinih vrsta otpadnih materijala. Navedeni utjecaji su privremenog karaktera i lokalnog značaja te se mogu spriječiti provedbom zaštitnih predradnji, redovnim održavanjem i servisiranjem uređaja i opreme, punjenjem goriva na benzinskim postajama te dobrom organizacijom gradilišta. Tijekom korištenja zahvata se ne očekuje negativan utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište. Utjecaji planiranog zahvata na kvalitetu zraka mogući su tijekom

izvođenja građevinskih radova, odnosno uslijed raznošenja prašine s područja gradilišta i emisije ispušnih plinova radnih strojeva. Intenzitet prašenja ovisit će o meteorološkim prilikama te vrsti i intenzitetu radova. Navedeni utjecaj je neizbježan, ali je privremenog karaktera i lokalno je ograničen. Dobrom organizacijom gradilišta i korištenjem ispravne mehanizacije neće doći do značajnih utjecaja na kvalitetu zraka šireg područja zahvata, a navedeni utjecaj prestaje po završetku izvođenja radova. Tijekom korištenja zahvata ne nastaju emisije onečišćujućih tvari u zrak te sukladno navedenom nema niti negativnog utjecaja na kvalitetu zraka. Ne očekuje se negativan utjecaj planiranog zahvata na klimatske promjene, kao ni negativan utjecaj klimatskih promjena na predmetni zahvat. Tijekom izvođenja građevinskih radova pojava mehanizacije u zoni zahvata privremeno će utjecati na krajobrazne karakteristike okolnog prostora u vidu narušavanja njegovih vizualnih karakteristika. Ovaj utjecaj je lokalnog karaktera ograničen na vrijeme izvođenja radova te se ne smatra značajnim. Izgradnja i realizacija predmetnih sunčanih elektrana rezultirat će promjenom krajobrazne strukture i vizualnih značajki užeg područja zahvata. Najveći utjecaj imat će postavljeni fotonaponski moduli koji će stvoriti nove površine koje će biti u kontrastu s okolnom vegetacijom, a bojom će se razlikovati i od okolnih antropogenih elemenata. Fotonaponski moduli horizontalno zauzimaju prostor i ne postoji značajnije vertikalno isticanje objekata te isti neće dominirati u prostoru. Predviđeni životni vijek sunčanih elektrana je 25 – 30 godina te će nositelj zahvata sve elemente zahvata zbrinuti/ukloniti na odgovarajući način i u skladu s važećim standardima propisima. Sukladno navedenom, utjecaj planiranog zahvata na krajobraz smatra se prihvatljivim. Planirani zahvat neće imati negativan utjecaj na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo, uz primjenu mjera 2., 3., 4., 5., 6. i 8. propisanih u točki I. Rješenja. Tijekom građenja može doći do kratkotrajnih zastoja u prometu uslijed ulazaka/izlazaka kamiona i strojeva s državne ceste. Navedeni utjecaj je privremenog karaktera, a pravilnom organizacijom gradilišta svest će se na minimum. Tijekom korištenja zahvata ne očekuje se negativan utjecaj na infrastrukturne objekte. S obzirom na to da se planirani zahvat nalazi izvan građevinskog područja naselja, u izdvojenom području gospodarske namjene, ne očekuje se negativan utjecaj na stanovništvo tijekom građenja i rada sunčanih elektrana. Tijekom građenja planiranog zahvata moguća je pojava povećanja razine buke uslijed rada vozila i mehanizacije prilikom uklanjanja vegetacije, izvođenja pripremnih radova te dopreme fotonaponskih panela. Pridržavanjem odredaba propisa o najvišim dopuštenim razinama buke u prostoru te korištenjem suvremene radne mehanizacije, tijekom građenja ne očekuje se prekoračenje dozvoljenih razina buke u prostoru te se navedeni utjecaj smatra prihvatljivim. Planirani zahvat tijekom rada neće generirati buku koja će biti viša od propisanih dozvoljenih razina buke u prostoru. Zbrinjavanje svih nastalih vrsta otpada tijekom izgradnje i korištenja zahvata osigurat će se sukladno propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada te je na taj način utjecaj od otpada sveden na minimum. Na širem području planiranog zahvata (zona promatranja oko 5 km) nalaze se sljedeći zahvati: SE Stankovci – postojeća; SE Novi Stankovci – postojeća; SE Power Solar – planirana; SE Rankan – planirana; SE Velim – planirana; SE Čista Velika – planirana SE Vodice – planirana. S obzirom na identificirane samostalne utjecaje izgradnje planiranih sunčanih elektrana „Stankovci 1“ i „Stankovci 2“ na pojedine sastavnice okoliša te navedene postojeće i planirane zahvate na širem području, identificirani su mogući kumulativni utjecaji na sljedeće sastavnice okoliša: krajobraz i bioraznolikost. Zahvat se nalazi unutar zone proizvodne namjene izvan granica naselja, na industrijsko-komercijalnom području u kojem je prepoznat vrijedan prostor za postavljanje solarnih panela u svrhu iskorištavanja obnovljivih izvora energije (Sunčeve svjetlosti). Izgradnja planiranog zahvata imat će doprinos kumulativnom utjecaju na bioraznolikost u vidu trajne prenamjene staništa. S obzirom na to da je zahvat smješten u industrijskoj zoni gdje je značajan antropogeni utjecaj i unutar kojeg već postoje zahvati sličnih karakteristika, utjecaj je ocijenjen kao slab do umjeren, odnosno prihvatljiv. Realizacijom zahvata doći će do dodatnog utjecaja unosom

novog antropogenog elementa u okoliš. S obzirom na to da su na lokaciji zahvata već ranije uneseni brojni antropogeni elementi (prometnice, solarne elektrane i slično), navedeni utjecaj se ne smatra značajnim.

Područje planiranog zahvata ne nalazi se na području koje je zaštićeno temeljem Zakona o zaštiti prirode. Prema Karti kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske (2016.) na lokaciji planiranog zahvata nalazi se stanišni tip J. *Izgrađena i industrijska staništa* i I.2.1. *Mozaici kultiviranih površina* te mozaik stanišnih tipova E./C.3.5.1. *Šume/Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone*, E./D.3.4.2.3./C.3.5.1. *Šume/Sastojine oštrogličaste borovice/Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone* i E./B.1.4./C.3.5.1. *Šume/Tirensko-jadranske vapnenačke stijene/Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone*. Doći će do trajnog gubitka vegetacijskog pokrova, jer će se za potrebe izgradnje sunčane elektrane uklanjati postojeća vegetacija, koji će iznositi oko 18,5 ha. Na lokaciji planiranog zahvata ne predviđaju se kompleksniji radovi niti izvedba internih prometnica zbog uglavnom ravne lokacije. Planiranjem organizacije radova izbjeći će se oštećivanje prirodnih staništa i vegetacije izvan obuhvata zahvata. Sve privremeno korištene površine nakon izgradnje će se sanirati. Mogući utjecaj vezan za gubitak staništa bit će trajan, no navedena staništa su u velikoj mjeri zastupljena na širem području zahvata pa je procijenjeni utjecaj prihvatljiv. Fotonaponski moduli bit će postavljeni na montažnoj konstrukciji te će ispod njih biti moguć razvoj prirodne niske vegetacije i kretanje malih životinja. Predviđena je određena gustoća i razmak fotonaponskih modula koja neće trajno i tokom cijeloga dana zasjenjivati tlo. Fotonaponski moduli planirani su s antirefleksivnim slojem. Postavljanjem modula s antirefleksivnim slojem smanjit će se utjecaj na ptice i šišmiše, ali i druge životinje, jer će se izbjeći efekt vodene površine. Povećanje buke i emisije prašine bit će kratkotrajno te samo za vrijeme izgradnje sunčanih elektrana. Radom planiranog zahvata ne dolazi do emisija onečišćujućih tvari u zrak, kao ni nastanka otpadnih voda te ne nastaju nusproizvodi ili povećane emisije buke, prašine ili vibracija. Uzimajući u obzir u izvršenu analizu potencijalnih utjecaja na sastavnice okoliša (ne računajući ekološku mrežu) procijenjeno je da su oni prostorno i vremenski ograničeni te uz pridržavanje uvjeta koje će izdati nadležna tijela u postupcima izdavanja potrebnih odobrenja, planirani zahvat neće imati negativnih utjecaja na bioraznolikost, uz primjenu mjera 1. i 7. propisanih u točki I. Rješenja.

Razlozi zbog kojih je potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći: Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) planirani zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže, područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001361 *Ravni kotari* i područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000024 *Ravni kotari*. POP HR1000024 *Ravni kotari* je kao područje posebne zaštite (Special Protection Areas – SPA) prvotno potvrđeno 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13). Ciljevi očuvanja za navedeno POP područje propisano je Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 25/20 i 38/20). POVS područje HR2001361 *Ravni kotari* je kao područje od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance – SCI) objavljeno u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenoga 2019. godine o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. Predmetni POVS prvotno je potvrđen provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. godine o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015). Ciljevi očuvanja za navedeno POVS područje objavljeni su na internetskim stranicama Ministarstva (https://www.dropbox.com/sh/3r4ozk30a21xzdz/AADuvuru1itHSGC_msqFFMAMa?dl=0).

Ciljne vrste POP-a HR1000024 *Ravni kotari* su: jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), ušara (*Bubo bubo*), kratkoprsta ševa (*Calandrella brachydactyla*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), eja strnjaričica (*Circus cyaneus*), zlatovrana (*Coracias garrulus*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocops medius*), mali sokol (*Falco columbarius*), bjelonokta vjetruša (*Falco naumanni*), ždral (*Grus grus*), voljić maslinar (*Hippolais olivetorum*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*) i velika ševa (*Melanocorypha calandra*). Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR2001361 *Ravni kotari* su: bjelonogi rak (*Austroptamobius pallipes*), kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), četveroprugi kravosas (*Elaphe quatuorlineata*), crvenkrpica (*Zamenis situla*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*), dalmatinski okaš (*Proterebia afra dalmata*), 6420 Mediteranski visoki vlažni travnjaci *Molinio-floloschoenion* i 8310 *Špilje i jame zatvorene za javnost*.

Prema bazi podataka Ministarstva na lokaciji zahvata ne nalaze se ciljni stanišni tipovi 6420 *Mediteranski visoki vlažni travnjaci Molinio-Holoschoenion* niti 8310 *Špilje i jame zatvorene za javnost*. S obzirom na to da se na lokaciji zahvata ne nalaze navedeni ciljni stanišni tipovi može se isključiti mogućnost negativnog utjecaja zahvata na ciljne stanišne tipove POVS-a HR2001361 *Ravni kotari*. Ciljni stanišni tip 8310 *Špilje i jame zatvorene za javnost* uključuje dva lokaliteta, Baldinu jamu i špilju kod Vrane koji se nalaze izvan obuhvata zahvata, međutim u kojima obitavaju obje ciljne vrste šišmiša. Vezano uz utjecaj na ciljne vrste šišmiša, špilja kod Vrane u kojoj obitavaju dugokrili pršnjak i oštrouhi šišmiš tijekom migracije, nalazi se na udaljenosti 16,55 km od obuhvata zahvata, a Baldina jama na udaljenosti oko 8,62 km. S obzirom na velike dnevne areale kretanja šišmiša (dugokrili pršnjak dnevno može prelaziti do 30 km u potrazi za hranom a oštrouhi šišmiš do 22 km) u potrazi za hranom i prisutna staništa na području obuhvata zahvata, predmetno područje zahvata kao lovno stanište potencijalno koriste ciljne vrste šišmiša navedenog područja ekološke mreže. Područje zahvata predstavlja pogodno stanište za ciljne vrste POVS-a HR2001361 *Ravni kotari*: dalmatinski okaš, kopnena kornjača, četveroprugi kravosas i crvenkrpica. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu dalmatinski okaš je očuvati pogodna staništa za vrstu (suhi mediteranski travnjaci na krškom području, kamenjarski pašnjaci mediterana, vapnenački kamenjari često s grmovima borovice *Juniperus* i niža makija) u zoni od 1220 ha te 11 185 ha u kompleksu s drugim staništima. Prema navedenim ciljevima očuvanja, područje zahvata obuhvaća povoljna staništa u kompleksu s drugim staništima za dalmatinskog okaša te će se provedbom zahvata utjecati na pogodna staništa za navedenu ciljnu vrstu. Ukupna predviđena površina za sunčanu elektranu „Stankovci 1“ iznosi 8,2 ha, od čega oko 2,67 ha predstavlja pogodno stanište za dalmatinskog okaša. Ukupna predviđena površina za sunčanu elektranu „Stankovci 2“ iznosi 10,3 ha, od čega oko 9 ha predstavlja pogodno stanište za dalmatinskog okaša. Za ostale navedene ciljne vrste svih 18,5 ha zajedničkog obuhvata obje sunčane elektrane predstavljaju pogodna staništa. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu četveroprugi kravosas je očuvati pogodna staništa za vrstu (otvorena, sunčana i suha staništa, osobito kamenita i stjenovita staništa s nešto vegetacije koja imaju dovoljno zaklona i potencijalnih skrovišta poput rijetke makije i gariga, kamenjarskih livada i pašnjaka, suhozida; obradive površine: vinogradi, vrtovi, maslinici) u zoni od 31 510 ha. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu crvenkrpica je očuvati pogodna staništa za vrstu (otvorena, sunčana i suha staništa, osobito kamenita i stjenovita staništa s nešto vegetacije koja imaju dovoljno zaklona i potencijalnih skrovišta poput rijetke makije i gariga, kamenjarskih livada i pašnjaka, suhozida; obradive površine: vinogradi, vrtovi, maslinici) u zoni od 31 510 ha. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu kopnena kornjača je očuvati pogodna staništa za vrstu (livade, pašnjaci, garizi, makije, rubovi šuma i šumske čistine, suhozidi, površine pod tradicionalnom poljoprivredom: maslinici, vrtovi, vinogradi; krška područja s dovoljno tla za polaganje jaja i inkubaciju te hibernaciju) u zoni od

31510 ha. Većina ciljnih vrsta gmazova navedenog POVS područja koriste livadna staništa i pašnjake za obitavanje, razmnožavanje i hranjenje, međutim i postojeća grmolika vegetacija, šumska područja i makija također predstavljaju pogodna staništa za navedene ciljne vrste. S obzirom na sve navedeno, ne može se isključiti mogućnost gubitka staništa za ciljne vrste POVS-a HR2001361 *Ravni kotari*.

Vežano uz utjecaj na ciljne vrste ptica POP-a HR 1000024 *Ravni kotari* prema bazi podataka Ministarstva staništa na lokaciji zahvata predstavljaju pogodna staništa za boravak i gniježđenje pojedinih ciljnih vrsta ptica, kao i za lov vrsta koje potencijalno gnijezde u okolici zahvata, a osobito grabljivice te za hranjenje preletničkih populacija i zimujućih populacija POP-a HR1000024 *Ravni kotari*. Uslijed provedbe predmetnog zahvata doći će do degradacije i gubitka staništa pogodnih za ciljne vrste ptica. S obzirom na veliki broj postojećih i planiranih zahvata sunčanih elektrana te uzimajući u obzir druge postojeće i planirane zahvate, čime je već došlo do gubitka dijela staništa pogodnih za ciljne vrste, nije moguće isključiti negativan kumulativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost navedenih područja ekološke mreže.

U glavnoj ocjeni prihvatljivosti planiranog zahvata za okoliš potrebno je utvrditi korištenje predmetne lokacije od strane pojedinih ciljnih vrsta. U tu svrhu potrebno je utvrditi rasprostranjenost i veličinu populacija ciljnih vrsta koje koriste područje zahvata. To se odnosi na vrste koje na lokaciji potencijalno stalno obitavaju (ciljne vrste gmazova, dalmatinski okaš), kao i vrste koje na lokaciju dolaze radi hranjenja kao što su ciljne vrste šišmiša koje obitavaju u Špilji kod Vrane i Baldinoj jami tijekom migracije. Za ciljne vrste ptica navedeni su specifični ciljevi očuvanja u Pravilniku o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže. Također, za POVS ciljne vrste definirani su ciljevi očuvanja koji se odnose na pogodna staništa i za pojedine vrste veličinu populacije, a koji se nalaze na internetskim stranicama Ministarstva. S obzirom na navedeno, analizu utjecaja potrebno je provesti uzimajući u obzir dostupnost pogodnih staništa unutar predmetnih POVS i POP područja i terenskim istraživanjem utvrđenu veličinu populacije ciljnih vrsta koje koriste područje planirane sunčane elektrane za gniježđenje ili hranjenje u odnosu na ukupnu populaciju za koju je područje uvršteno u ekološku mrežu. U vidu potencijalnog značajnog negativnog utjecaja na ekološku mrežu, potrebno je sagledati i kumulativne utjecaje planiranog zahvata s drugim postojećim i odobrenim zahvatima.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavicima 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije (Elaborata zaštite okoliša) i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš, uz primjenu mjera zaštite okoliša propisanih u točki I. izreke ovog rješenja te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te nije bilo moguće isključiti negativne utjecaje na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i stoga je potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Točka III. ovog rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovog rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. KORMA d.o.o., Šestinjak 6, 10000 Zagreb (**R! s povratnicom!**)